

† BISKUP MAHNIĆ

(prigodom desetgodišnjice smrti)

Hrvatski je narod stao na braniku vjere i slobode u Evropi, kad je kršćanska civilizacija bila u pogibelji od polumjeseca. Tada su naši oci, koji su se borili za „Krst časni i slobodu zlatnu“ dobili od Pape časni naslov „predzide kršćanstva“. Ali koncem prošloga stoljeća hrvatski narod zapane u nehaj za vjeru. Istodobno naša mlada inteligencija, školovana u Pragu, budući da se silom prilika bila iselila iz Zagreba odakle je zbog zapaljenja mađarske zastave morala bježati, poprmi na praškom sveučilištu kulturu čisto protukršćansku, i istu poče širiti novinama, knjigama, po školama i svuda. U tom je teškom času božja providnost poslala nam velikog slovenskog sina, biskupa krčkog dra Antu Mahnića. To je bilo god. 1896. Ovaj velikan uma i vjere, bio je već očistio duhove među Slovencima i podijelio ih u dva tabora: oporbenjake i antiklerikalce. Kroz punih šest godina dr Mahnić molit i proučava javne prilike oko sebe. Istom god. 1903. istupi sa vjersko-kulturnom smotrom „Hrvatska Strazha“, koja je u malo godina očistila i kod nas pšenicu od ljujla i odgojila neustražive, odrješite pobornike prava kat. Crkve i papinstva među Hrvatima. Oduševio je omladinu za katolički pokret i ubrzo se osnovala kat. đačke organizacije po sveučilištima, a časopis „Luč“ postade njihovim prosvjetnim glasnikom. Seljačke i omladinske organizacije okupile se oko lijepo uređene „Mladosti“, a djevojke i učiteljice oko „Proljetnog cvijeta“ i „Za vjeru i dom“. Biskup Mahnić je neprestano molio Bezgrješnu u svojoj tihoj kapelici što se diže nad morem, a leži na hridinama, i neumorno radio, da se mladež napuni pravim znanjem i Duhom svetim, e da tako bude vjerna zemlji svojih djedova. Svjetski rat po-

kosio nam je mnoge poletne katoličke sile, ali katolički pokret osnovan od Mahnića i dalje je ostao, i on je tu, još danas uvijek na braniku „vjere i doma“ od napadaja framasunerije koja ne miruje. On radi za spasenje duša i za Kraljevstvo Kristovo. Došla je okupacija, i tada naš veliki Mahnić ništa manji od uzveličanog belgijskog kardinala Merciera, diže svoj glas proti postupanju okupatorne vlasti i piše u Pariz: „Kao pastir ovog mukotrpnog naroda... ja dižem svoj prosvjedni glas... u ime zakona, koji nalazi svoju jeku u petoj i sedmoj zapovijedi dekologa: Ne ubij! Ne ukradi! Ja prosvjedujem u ime zakona Isusa Krista... koji naređuje: „Ne učini drugom ono, što ne bi bilo tebi drago, da ti drugi učini!“ Po pravilima evanđelja propovijeda se pravednost i mir, a bez pravednosti nema mira... krajevi koji su uzduž jadranskog mora, za Jugoslaviju su pluća, kojima ona diše, za njih Jugoslavija živi, za njih će umrijeti...“

Talijanska okupatorna vlast ga tada uapsi i prevarom mjesto u Senj, odvede torpiljarkom u Ankonu i najzad bude interniran u Kamaldoli blizu Rima. Kad ga je bolest, starost i patnja uništila, tada su ga pustili da ide u Jugoslaviju, i on primi gostoprimstvo kod našega zagrebačkoga metropolite dra Bauera te umre u Zagrebu 14. XII. 1920 g.

Sa smrtnog kreveta piše svojoj uzdanici, katol. mladeži: „Nastojte, da sačuvate jedinstvo... To jedinstvo moramo sačuvati, jer imamo veliku zadaću, da se s rastavljenom braćom ujediniamo u jednom ovčinjaku Kristovu. O, kad bismo mi Slovenci i Hrvati shvatili tu svoju misiju! Moramo se čvrsto držati u tom radu stijene Petrove, na kojoj je Krist sazdao svoju Crkvu. Rim (t. j. Papa) je princip našeg jedin-

stva. On je izvor sve Istine. I uz episkopat moramo čvrsto stajati jer je to veza, koja nas veže s Petrovom stolicom...“

Veliki biskup Mahnić počiva ispod oltara Bezgrješne koju je on neizmerno ljubio u hrvatskom narodnom svetištu sv. Frane Ksaverskoga u Zagrebu. Naš vođa je umro. Prošao je već decenij premda mrtav ipak dalje govori. Mi njegovi duhovni sinovi, i ako slabići, hoćemo da ga slijedimo, braneći od napadaja bezvjeraca i izdajica najveći i najsvetiji amanet našega naroda — svetu katoličku vjeru.

Jože

„Bolje da nestane sela, neg u selu adeta“

Mudrost našeg naroda, koji je i tu svoju poslovice crpio iz vjekovnog iskustva, razumijeva: „dobrog adeta“. Nego, dandanas se često puta zlorabi ta poslovice i upotrebljava se, da se s njom opravda podržavanje zlih običaja ili da se osujeti uspjeh dobronamjernih kada nastoje, da ukine koji ne lijepi običaj u narodu uvrježen. Dočim, kada dobromisleći nastoje, da se koji lijepi starinski običaj usčuva ili uspostavi, tada nekoji ustaju proti tomu u ime napretka, mode i t. d.

Prijeti nam pogibelj, osobito u našim selima i gradovima pri moru, da malo po malo izgine dva naša lijepa, starinska katolička običaja, za koja bismo želili da se usčuvalu dok bude hrvatskog naroda, stoga dozivljemo u pomoć i našu hrvatsku narodnu poslovice: „Bolje da nestane sela, neg u selu adeta“.

1. Lijepi katolički pozdra: „Hvaljen Isus“ i odgovor: „Vazda budi dok je prije kod nas ozvanjao ulicama i sela i grada, dandanas se veoma rijetko čuje po gradskim ulicama, a rek bi da se i na selu danomice sve to rijeđe čuje. Treba nam obnoviti taj lijepi katolički

pozdrav. Treba nam se odreći pozdrava: dobar dan — dobra večer — klanjam se — sluga pokoran — i t. d., jer su svi ti pozdravi ili prazni ili bezsmisleni, ili poganski ili ponižujući za čovječje dostojanstvo, jer već imademo naš kršćanski katolički pozdrav pun smisla i sadržaja: „Hvaljen Isus“, tim više, što je sv. mati Crkva s tim pozdravom spojila 100 dana oprosta koliko god se puta izreče, a toliko isto sa odgovorom: „Vazda budi“. A na samrti dobivaju potpuni oprost oni, koji su za žvota običavali češće pozdravljati sa: *Hvaljen Isus*.

Muslimani su sačuvali svoj „Merhaba“ ili „Selam Alejkum“ — a pravoslavni svoj: „Pomoz Bog“. Mi Hrvati katolici sačuvajmo, oživimo i širimo naš stari, lijepi pozdrav: „Hvaljen Isus“. Katolici, naš pozdrav odslen nek bude isključivo: „Hvaljen Isus“ — a odgovor: „Vazda budi“.

2. Drugi naš lijepi katolički običaj — komu, našom nemarnošću, prijeti pogibelj da izgine — *jest otkriti glavu i pozdraviti Gospu, kad nas na to tri puta dnevno zvona sviju naših katoličkih crkava pozivlju*. Utješljivo je, da se je taj lijepi kršćanski običaj dosta dobro usčuvao po našim selima. Oh, koji je ustješljiv i ganutljiv prizor na ulicama naših sela kada zvonu *Zdrava Marija!* Od časa do časa, u tren oka, netom zvono župske crkve započne zvoniti „Zdravu Mariju“ prekidaju se i najžešće prepirke; utišavaju se galama i svađe; prestaje svaki razgovor; nastaje potpuni muk; prekida se svaki rad; polje, kuća i ulica — ako boćete donapokon i krčma — pretvara se u crkvu, jer svi vjernici, gdje se tko našao, kapom u ruci, pobožnim izražajem lica, molitvom u srcu i na ustima pozdravlja ju nebesku Kraljicu, pomoćnicu i odvjetnicu kršćana, Majku Božju, Bl. Dj. Mariju.

Dok je tako još i dandanas u većem dijelu naših katoličkih sela, na žalost, u našim gradovima, niti se ne opaža da zvonu „Zdrava Marija“, veoma rijetko ćeš koga vidjeti, da se gologlav Bogu moli. Neću da ustvrdim, da je to kakva zloća, ali je činjenica, da se je u našim gradovima izgubio taj lijepi

katolički običaj i da je to znak naše vjerske mlohavosti i nazadovanja u kršćanskoj pobožnosti i revnosti.

Katolici, vratimo se našim lijepim starim običajima. „Običaji od starine, štiti su ja i domovine“! — Gdje bili da bili ili kod kuće ili u tuđini, ili u gradu ili na selu, ili u polju ili u radioni, ili u kući ili na ulici, dok zvonu „Zdrava Marija“ — jutrom, na podne i na večer — otkrijmo glavu i pozdravimo dragu Gospu,

Svećenici, naši duhovni pastiri nek nam prednjače dobrim primjerom, a mi ćemo ih slijediti. Nek se svi svećenici u gradu slože i dogovore, da nitko od njih ne smije ostati na ulici pokrivena glave dok zvonu anđeoski pozdrav i da se neće služiti drugim pozdravom nego sa: „Hvaljen Isus“.

Narodni jezik u službi Božjoj

Nego i narodnom jeziku je crkva namijenila veliku zadaću i preputala mu široko polje.

Crkvi nije do prkosa ni samovolje, nego do spasenja duša i do prosvjete. A u tu svrhu ona širi narodni jezik. Dužnost je službenika sv. Crkve, da propovijedaju vjernicima i da ih proučavaju, a to u narodnom jeziku. Ovo je toliko istina, da je od vjekova u rimskoj kuriji načelo, tako zvano *pravilo kancelarije*, da ne može biti dušobrižnikom, tko ne poznaje jezika povjerenih vjernika.

Prama tomu su se trudili vjervjesnici svih vremena do dneva današnjega ne samo da nauče jezik onoga naroda, kome su imali propovijedati, nego da u onom jeziku pripreme knjige a osobito katekizam i sveto Pismo. Jezik latinski bio je ograničen na tako zvane liturgične čine, a osobito na sv. Misu.

Mi Hrvati u tome smo bili sretniji od drugih naroda. Od vremena Sv. Ćirila i Metoda uživali smo povlasticu, da se rabi u službi Božjoj glagoljački, onda živu narodni jezik. A jer je bila *rijetka povlastica*, zato je i bila napadana i ugrožena. Nego osim toga već od vjekova mi imamo *obrednik* na narodnom jeziku, tako da u premnogim župama danas osim sv. Mise, latinski ako nije gla-

goljački, sve ostalo je u hrvatskom jeziku, česa nema kod nijednog drugog naroda katoličkog, a ipak se ne bune.

Čudno je da viču naši protivnici zbog narodnog jezika u Crkvi kod nas Hrvata, a ništa ne govore za druge Slavane pa ni pravoslavne. Kod pravoslavnih, osim propovijedi, *ne opstoji uopće u Crkvi živi narodni jezik*. Liturgija i obredi, negda glagoljački, danas uslijed raznih promjena i upliva tuđinštine, puku su manje razumljivi nego li u nas glagoljica, a ipak još nijesmo čuli nijednog pravoslavnog, da diže glas proti tomu.

Nu naši starokatolici našli su u zadnje vrijeme i novog druga, koji iz velike ljubavi za Hrvate Katolike, želi da se uvede u crkva narodni jezik a to su baš framasuni. Na skupštini velike lože „Jugoslavija“ u Beogradu god. 1930 čulo se je „da bi za versko vaspitanje (Katolika Hrvata) bilo bolje, da se služba i svi crkveni obredi vrše na materinjem jeziku“. Vidite, kako se framasoni brinu za naš vjerski uzgoj, a zato bi ukinuli vjeronauk u školi, zato bi zabranili redovničke škole i t. d.!

Nego hoćemo da navedemo još jedan rekli bi mistični razlog, zašto Crkva uporno čuva latinski jezik u sv. Misi, osim onoga što smo naveli. Ne samo latinski, nego grčki, sirski, staroslavenski i drugi liturgički jezici su mrtvi, i ne mijenjaju se.

Sv. Misa je puna mističnih izraza, utvrđenih formula, kako je to bilo kod svih vjera od početka svijeta. Sveti Augustin, onaj veleum i učitelj govorništvu, odbio je prevod sv. Knjiga, majstorski učinjen od s. Jerolima, da ne mijenja već utvrđene molitve.

Naprotiv *narodni jezik* se neprestano mijenja. Uvedite vi bogoslužne knjige u današnjem narodnom jeziku, do 50 godina one ne će više odgovarati budućem narodnom jeziku. Koja je razlika u našem jeziku danas i nazad 30—50 godina! Pak ni danas nemamo stalna pravila, jer koliko se molitvenika tiska, toliko je različitih obrazaca u molitvi. Sravnite, „Tebe Boga hvalimo“ „Pomiluj mene Bože“, itd., pak će te se uvjeriti, da nije moguće složno pjevati iz dviju različitih knjiga. Ko-

liko pisanije oko Vlašičeva prijevoda Evangjelistara! Nečemu prigovaraju Dalmatinci, koječemu Bosanci, a najviše Zagrebčani! Zato nam se čini najljepšim odgovorom i zaključkom u ovom pitanju ono što je napisao g. Đuro Szabo u svetojerskoj knjižici ove godine „umjetnost u našim ladanjskim crkvama“. On piše: „sasvim je protivno duhu vjere tražiti u službi današnji govor, koji nema one posvete prošlosti, pa je bilo skroz logički, da su se kod naroda koji su dobili pravo služiti se svojim jezikom, uvele starinske forme jezika u obrede“.

Crkva i društva

Sveta Crkva imajući pred očima svrhu zašto smo na svijetu, t. j. spasenje duša, odredila je u svojim zakonima slijedeće što se tiče društava:

„Trebā pohvaliti vjernike, ako se upisuju u društva osnovana od Crkve ili od nje barem preporučena, neka se čuvaju vjernici od društava tajnih, osuđenih, revolucionarnih, sumnjivih a i od onih koja ne nastoje podvrgavati se nadzoru Crkve“. (Zak. 684).

„Ne priznaje se u Crkvi nikakvo društvo ako nije bilo osnovano ili barem odobreno od zakonite crkvene vlasti“. (Zak. 586 § 1.)

„Nekatolici ili upisani u sekte osuđene, crkveno kažnjeni i javni grješnici, nipošto ne smiju biti članovi kat. društava“. (Zak. 693 § 1.)

Crkva toplo preporučuje vjernicima 1.) Treći red; 2.) Bratovštine; 3.) Pobožna društva, ciljem da se članovi usavrše u pobožnostima, u ljubavi prema bližnjemu, kršćanskim krijepostima i za javno bogoslužje. (Zak. 701 i 685).

Osobito preporučuje sv. Crkva bratovštinu sv. sakramenta i onu za podučavanje vjeronauka, ali i sve ostale. (Zak. 711.)

Crkva govori čisto i bistro u svojim odlukama, a nama je vršiti njezine naredbe za svoje dobro i za poboljšanje našega katol. hrvatskoga naroda.

Čovjek je stvoren, da apozna istinu, da ljubi dobro, da djeluje kreposno.

Sv. Augustin

Golijat i David

U zagrebačkom „Katoličkom listu“ od 20. pr. mj. napisao je beogradski kanonik dr. Juretić članak „Golijat i David“. U članku ističe, da su u zadnje dvije godine odnošaji između katolika i pravoslavnih bili dobri, te smo se mogli nadati, da će postati baš potpuno onakvi, kakvi treba da budu. Bilo je mnogo zajedničkih nastupa u obrani kršćanskoga karaktera mnogih ustanova, koje su usko skopčane sa narodnim životom, Bilo je i lijepih uspjeha i mnogo iskrenoga veselja na jednoj i na drugoj strani radi lješnje saradnje jedne i druge Crkve. Protivnicima vjere pometeni su ovom slogom više puta račun i oni su bili zabrinuti, što su gledali da obje Crkve nastupaju zajednički.

Međutim se najednom pred nekoliko mjeseci počelo opažati, da je danuo drugi vjetar. Na pravoslavnoj strani počelo se isticati, da nije potrebno, da se zajednički radi. Iza toga izašle su u štampi najprije notice, a tada i čitavi članci, iz kojih izbija tobože bojazan pred osvajačkim težnjama i snagom katoličke Crkve. Iz početka još dosta mirni, ali u novije doba puni su žuč i žestine. Tako je nedavno pod naslovom „Golijat i David“ izašao u crkvenopolitičkom listu „Vesnik“ članak člana duh. suda u Beogradu g. Najdanovića, pun najgorih pogrd na katoličku Crkvu, koja tobože ugrožava pravoslavnu Crkvu. Isto tako je nedavno u jednom govoru u sabornoj crkvi u Beogradu obridski episkop Nikolaj Velimirović napao katolike, da su lažni učitelji, koji čine strahovitu navalu na Beograd i unašaju onamo strane svece, kojima posvećuju crkve.

No kako izgleda ta navala „stranih svetaca“ i „lažnih učitelja“? U Beograda 33 000 katolika imaju zapravo 5 kapelica, od kojih je jedna do nedevna bila garaža, druga je bila soba prizemne neugledne kućice, a druge tri čedne su crkvice, u koju svaku može stati 300-400 vjernika ili u sve crkve zajedno 2000 duša. Za 33.000 katolika, od kojih ima školske djece oko 1.500, ako ne i više, ima 4 župnika s nekoliko kapelana i dvojica samostainih kateketa. Zar to znači strahovitu navalu lažnih učitelja? Zar to nije

prema broju katolika tako bijedno maleno i nedostatno?

Naprotiv su pravoslavni u ovih 10-12 godina podigli u čistokatoličkim krajevima svoje crkve. Gradska i općinska poglavarstva dala su im najljepša zemljišta u sredini gradova. Tako u Ljubljani, Celju, Mariboru i drugdje. Nitko sa katoličke strane nije tomu prigovarao, i ako nijesu jednake prilike za pravoslavne u tim gradovima i za katolike u Beogradu. Novine su nedavno javile i to, da su općine ljubljanske okoline votirale 800 000 Din. za pravoslavnu crkvu u Ljubljani. Beogradske novine donose nedavno sliku lijepe crkve, što će je pravoslavni graditi na Visu. Ni tu nije bilo protesta s katoličke strane sve za volju mira i sloge, i ako će i pravoslavni priznati, da je viško pravoslavlje izazov i uvreda katolicizma. Kad bi se dakle moglo govoriti o kakvoj navali, onda znamo, gdje bi našli tu navalu. Katolički svećenici i katolička Crkva ne prelaze svoga djelokruga, oni ograničuju svoj rad samo na katolike, Mi se dapače veselimo opsežnim reformama u pravoslavnoj crkvi, jer će vjerni pravoslavci braniti svetinje naših zajedničkih moralnih zakona i običaja.

U vjeri je spas

Pred strahom strašnog širenja zločinačkog običaja — ograničenja poroda osobito po gradovima, države su počele uvažavati razne zgodne zakone. Tako eto i među nama uvažava se porez na neženje, i oslobođenje svih poreza na one koji imaju devetero djece. Pohvalne su sve socijalne i policijske mjere, da se spriječi ovo zlo; ali glavni, da ne kažemo jedini lijek protiv svega zla je obnova obitelji u Kristu. Otpadanje broja dječice je zlo, koje ima svoj korijen u savjesti. Samo vjera može da obnovi čudoređe, samo vjera može da obnovi mladež, koja se valja u blatu nečistoće, koja stupa izmoždena u bračni život i ne će poroda ili pazi samo jedno ili dvoje djece, budući da je navikla na nečudoređe, na lumpanje, na pijančevanje, na društvo onih, koje ljubav prodavaju na račun uživanja bez dužnosti. To nažalost leži u savjestima, i samo

nadnaravna moć vjere može da ih takne i promijeni im način suđenja. Mi moramo znati gdje je život, kako se gubi i gdje se opet može da nađe.

Život je u Božjim zapovijedima, evanđelju i kršćanstvu, koje ima neprevrtljivo mjerilo života. Život je čistoća kršćanskih običaja. Vjera nam zapovijeda, da vršimo svoje dužnosti, i zato nam daje svoju pomoć (milost) daje nam jakost da sebe pobijedimo, da se pokajemo ako smo pali, daje nam jakost, da se opet dignemo i kršćanski živimo.

Vjera dovodi ženidbene drugove pred svevidećeg Boga, pred onog Boga, koji blagoslivlje brojne obitelji i koji ima vječne odredbe za krepostan i razvratan život. Vjera jedina ima moć da gleda u savjesti pojedinaca, u ta skrovišta zatvorena svim ljudskim zakonima. Tu samo ona može da govori, stavlja granice sklonostima, brani zločinstva protiv porođaja i nagovara na primanje križeva, pokazujući primjer onoga, koji se je za nas žrtvovao. Taj božanski zakon ne veli samo: slušaj! jer on znade da smo slabi, zato nam daje pomoć da ga što bolje vršimo: primajući se milosti Božje, molitve, ispovijedi i pričesti. Svećenik koji krati odriješene grješnim roditeljima, postaje najveći branilac obiteljske neporočnosti i čuvar dječjeg života.

Dajte nam sva ekonomska poboljšanja, izvršite slobodno sve socijalne reforme, činjenica će i dalje postojati, da je odgoj i uzdržanje brojne obitelji težak teret za oca i majku, i da samo vjera, strah Božji i predanje u ruke očinske Providnosti pružaju dovoljnu anagu za što bolje i neporočnije vršenje svih ženidbenih i roditeljskih dužnosti. Tada i brojna djeca jesu radost i veselje takvog idealnog bračnog života.

Svaštice

Nova knjižnica Papin. Istočnog Instituta

Dne 14. novembra, dan sv. Jozafata, u prisutnosti mnogo kardinala i istočnih katol. sjemeništa u Rimu, otvorio je svečano mons. d' Herbigny, predsjednik Instituta novu veličanstvenu knjižnicu papinskog istočnog instituta. Španjolska udovica go-

spodja Slava Larrinaga i Arriaga de Bacabe, vrućom željom da nešto pridonese za bliženje istoka sa zapadom darovala je Papi, mal ne sav svoj imetak za osnutak ove veelebne knjižnice. Tom su prigodom pitomci Rutenskog, Grčkog, Etijskog, Maronitskog i Ruskog sjemeništa priredili vokalni koncert.

Telefon u Vatikanu

Papa je dobio na dar od nekog američkog društva najsavršeniji automatični telefon na svijetu, sa 800 brojeva. Ova centrala dozvoljava do 400 razgovora na sat, i spojena je sa svjetskim prugama, tako da Vatikanska telefonska mreža je spojena sa 33 milijuna telefona po svijetu. Premda Vatikanska država nema nego 4 kilometra veličine, ipak imade 450 kilometara dvostruke žice od bakra. Osobna slušaljka sv. Oca

sa papinim grbom i slikama 4 evanđelista je upravo kraljevski dar, dostojan onoga koji zastupa Spasitelja na svijetu. Tako je Vatikan i u telefonu na predstraži napredka na svijetu.

Slovenka misijonarka

Slovenka, profesorica dr. Miriam Zalaznik ostavila je udobnosti ovoga svijeta i posvetila se službi Božjoj. Stigla je već u Bombay sa drugim mladim misijonarkama, jer je odlučila posvetiti se kao misijonarka kod Indijanaca.

Utješljive brojke

U Sjed. Državama Sj. A. tokom god. 1929. bilo je 38.000 obraćenika na katolicizam. Tko ponizno traži istinu, taj je nađe. Našli bi je i starokatolici, da se ne radi o „žen!“.

Iz katoličkoga Šibenika

Devetnica Božiću započela je u Stolnoj Crkvi u ponedjeljak, 15. o. mj., a držl se svaki dan u 5 sati popodne.

Božićni blagdani. Eto nam i Božića, dana svetog veselja i obiteljskog radovanja. U srijedu je Badnji dan, te je onog dana strogi post. U večer je u Stolnici svečana Jutrenja u 5 sati, a pontifikalna sv. Misa u 6¹/₂. Na Božić jutrom su po svim crkvama svete Mise, a u 10³/₄. Presvijetli Biskup služi u Stolnici pontifikalnu Misu i propovijed.

U crkvi sv. Lovre. Raspored Božićnih Funkcija. Po dosadašnjem običaju biće i ove godine prva sv. Misa sa propovijedu u pol noći, a ostale sv. Mise u 6, 7, 8, 10 i 10.30 sati. U ostale Božićne blagdane čita će se svete Mise kao i u nedjelje preko godine.

Mrsenje. Presvijetli Biskup na temelju otpisa S. K. Koncila dneva 16. XI. 1927, br. 5151/27, otpušta od nemrsa na dan Sv. Stjepana ove godine vjernike u cijeloj Biskupiji i u našem dijelu zadarske Nadbiskupije, ako se u dotičnim župama sv. Stjepan svetkuje kao blagdan sa službom Božjom. Ovo se donosi na znanje dušobrižnicima i vjernicima.

Katoličke škole. Ministarstvo prosvjete je ukinulo zabranu, po kojoj profesori sa

državnih škola nijesu smjeli predavati na katol. srednjim školama. Isto tako je ukinuta zabrana ubiranja školarine na katol. osnovnim školama.

Posvetite dan svetačini. Sablažnjivo je bilo vidjeti, gdje se je na obali u Šibeniku, ukrcavalo na jednoj parobrodu ugljen, na blagdan Bezgriješnog Začeca, i da su isti dan gradili u selu Mandalini temelje nove kuće za podoficire mornarice. Preporučujemo, da se poštuje i vrši dekalog, jer kad se ruše Božji zakoni, neće se uzdržati ni ljudski, kako nas povijest neprestano uči. Strah Božji je temelj mudrosti.

Javna zahvala

Svima onima, koji su nam bilo na koji način bili pri ruci i iskazali svoje saučešće prigodom bolesti, smrti i sprovoda našeg neprežaljenog

Špira

ovim putem harno zahvaljujemo.

Šibenik, 16. XII. 1930.

Obitelj pok. Špire Čače.

Počasna diploma: Ruma 1909
Sarajevo 1923.

Odlikovana voštarnica Grgo Čular - Šibenik voštarski majstor i diplomirani pčelar

Izradjujem: sve vrsti svijeća, duplića, uskrasnih stojnica (cerea) sa svim uresnim znakovima, iz prvorazrednoga voska, brzo i solidno.

Preradjujem: prema želji sve vrsti svijeća iz voštanih ulomaka i okapina. — **Uz najpovoljnije cijene:**

Prodajem: finog vrcanog meda, 80-85%, sa kaduljinog cvijeća, iz mog uzornog pčelinjaka, na malo i veliko. Med je vanredne ljekovitosti za plućne bolesti, grla, prsa, prehlade itd.

Kupujem: sve vrsti voštanih okapina, ulomaka i žutog voska.

Počasna diploma i zlatna medalja: Dubrovnik 1926.

Počasna diploma i srebrna medalja: Split 1926.

„KATOLIK“ izlazi svaki tjedan. — Pretplata godišnje Din 30. — Za inozemstvo dvostruko. — Oglasi po naročitoj cjeni. — Vlasnik i odgovorni urednik: sveć. JOSO FELICINOVIC, Šibenik, ulica sv. Martina. — Adresa uredništva upravo: Šibenik, Pošt. pretinac 17. — Štampa: Pučka Tiskara, Braća Matačić pk. Petra, predstavnik Vjek. Matačić